

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 13ης Ιουλίου 2018

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του Ηνωμένου Βασιλείου για το 2018 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης του Ηνωμένου Βασιλείου για το 2018

(2018/C 320/27)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 22 Νοεμβρίου 2017, η Επιτροπή ενέκρινε την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης, με την οποία σηματοδοτήθηκε η έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2018 σχετικά με τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Έλαβε δεόντως υπόψη τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, που διακηρύχθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή στις 17 Νοεμβρίου 2017. Οι προτεραιότητες της ετήσιας επισκόπησης της ανάπτυξης εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 22 Μαρτίου 2018. Στις 22 Νοεμβρίου 2017, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾, η Επιτροπή ενέκρινε επίσης την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία το Ηνωμένο Βασίλειο δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών για τα οποία επρόκειτο να πραγματοποιηθεί εμπεριστατωμένη επισκόπηση.
- (2) Η έκθεση χώρας του 2018 για το Ηνωμένο Βασίλειο δημοσιεύθηκε στις 7 Μαρτίου 2018. Στην έκθεση αξιολογήθηκε η πρόοδος του Ηνωμένου Βασιλείου όσον αφορά την εφαρμογή των ειδικών ανά χώρα συστάσεων που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 11 Ιουλίου 2017 ⁽³⁾, η συνέχεια που δόθηκε στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις που είχαν εκδοθεί κατά τα προηγούμενα έτη και η πρόοδος του Ηνωμένου Βασιλείου ως προς την επίτευξη των εθνικών στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».
- (3) Στις 29 Μαρτίου 2017 το Ηνωμένο Βασίλειο κοινοποίησε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο την πρόθεσή του να αποχωρήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εκτός αν καθοριστεί άλλη ημερομηνία με επικυρωμένη συμφωνία αποχώρησης ή αν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και σε συμφωνία με το Ηνωμένο Βασίλειο, αποφασίσει ομόφωνα ότι οι Συνθήκες θα παύσουν να ισχύουν σε μεταγενέστερη ημερομηνία, το σύνολο του πρωτογενούς και του παράγωγου δικαίου της Ένωσης θα παύσει να ισχύει στο Ηνωμένο Βασίλειο από την 30ή Μαρτίου 2019, ώρα 00:00 π.μ. Κεντρικής Ευρώπης (CET). Εκείνη τη χρονική στιγμή το Ηνωμένο Βασίλειο θα καταστεί «τρίτη χώρα». Βρίσκονται σε εξέλιξη διαπραγματεύσεις προκειμένου να διασφαλιστεί μια εύτακτη αποχώρηση, συμπεριλαμβανομένης μεταβατικής περιόδου έως το τέλος του 2020, κατά τη διάρκεια της οποίας το δίκαιο της Ένωσης θα εξακολουθεί να εφαρμόζεται και στο Ηνωμένο Βασίλειο.
- (4) Στις 30 Απριλίου 2018, το Ηνωμένο Βασίλειο υπέβαλε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2018 και το πρόγραμμα σύγκλισης για το 2018. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η διασύνδεσή τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως.

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25).

⁽³⁾ ΕΕ C 261 της 9.8.2017, σ. 1.

- (5) Οι σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις ελήφθησαν υπόψη κατά τον προγραμματισμό των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων («ΕΔΕΤ») για την περίοδο 2014-2020. Όπως προβλέπεται στο άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, όπου είναι αναγκαίο για τη στήριξη της εφαρμογής σχετικών συστάσεων του Συμβουλίου, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από ένα κράτος μέλος να επανεξετάσει και να προτείνει τροποποιήσεις του οικείου συμφώνου εταιρικής σχέσης και των σχετικών προγραμμάτων. Η Επιτροπή έχει παράσχει περαιτέρω λεπτομέρειες για τον τρόπο με τον οποίο θα κάνει χρήση αυτής της διάταξης σε κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων που συνδέουν την αποτελεσματικότητα των ΕΔΕΤ με τη χρηστή οικονομική διακυβέρνηση.
- (6) Το Ηνωμένο Βασίλειο υπάγεται επί του παρόντος στο προληπτικό σκέλος του συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης και υπόκειται στον μεταβατικό κανόνα για το χρέος. Στο πρόγραμμα σύγκλισης για το 2017-2018, η κυβέρνηση αναμένει ότι το ονομαστικό έλλειμμα θα μειωθεί από 2,2 % του ΑΕΠ το 2017-2018 σε 1,8 % του ΑΕΠ το 2018-2019 και σε 1,7 % του ΑΕΠ το 2019-2020. Το πρόγραμμα σύγκλισης δεν περιλαμβάνει μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σύγκλισης, ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως ποσοστό του ΑΕΠ αναμένεται γενικά να σταθεροποιηθεί στο 85,5 % περίπου από το 2017-2018 έως το 2019-2020 και εν συνεχεία να μειωθεί στο 84,8 % του ΑΕΠ το 2021-2022. Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι εν λόγω δημοσιονομικές προβολές είναι ευλογοφανές. Αν και τα μέτρα που χρειάζονται για τη στήριξη των προβλεπόμενων στόχων για το έλλειμμα γενικά περιγράφονται επαρκώς, οι αυξανόμενες πιέσεις για τις δημόσιες δαπάνες σε διάφορους τομείς υπονομεύουν τη σχεδιαζόμενη μείωση του ελλείμματος.
- (7) Στις 11 Ιουλίου 2017, το Συμβούλιο συνέστησε στο Ηνωμένο Βασίλειο να διασφαλίσει ότι ο ονομαστικός ρυθμός αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών⁽²⁾ δεν θα υπερβεί το 1,8 % το 2018-2019, ποσοστό που αντιστοιχεί σε ετήσια διαρθρωτική προσαρμογή ύψους 0,6 % του ΑΕΠ. Ταυτόχρονα, το Συμβούλιο ανέφερε ότι θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η επίτευξη δημοσιονομικού προσανατολισμού που να συμβάλλει τόσο στην ενίσχυση της εν εξελίξει ανάκαμψης όσο και στη διασφάλιση της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών του Ηνωμένου Βασιλείου. Με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2018, υπάρχει κίνδυνος κάποιας απόκλισης από τις απαιτήσεις του προληπτικού σκέλους το 2018-2019.
- (8) Το 2019-2020 λόγω δείκτη χρέους της γενικής κυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου άνω του 60 % του ΑΕΠ και προβλεπόμενου κενού παραγωγής της τάξης του 0,4 %, ο ονομαστικός ρυθμός αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών δεν θα πρέπει να υπερβεί το 1,6 %, σύμφωνα με τη διαρθρωτική προσαρμογή ύψους 0,6 % του ΑΕΠ που προκύπτει από τον από κοινού συμφωνηθέντα πίνακα απαιτήσεων βάσει του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Σε περίπτωση αμετάβλητων πολιτικών, το Ηνωμένο Βασίλειο προβλέπεται να συμμορφωθεί με την απαίτηση το 2019-2020. Εκ πρώτης όψεως, το Ηνωμένο Βασίλειο προβλέπεται να συμμορφωθεί με τον μεταβατικό κανόνα για το χρέος το 2018-2019 και το 2019-2020, ως αποτέλεσμα της επιτρεπόμενης ετήσιας απόκλισης της τάξης του 0,25 %. Γενικά, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι το Ηνωμένο Βασίλειο πρέπει να είναι έτοιμο να λάβει περαιτέρω μέτρα από το 2018-2019 ώστε να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης.
- (9) Η ετήσια καθαρή προσφορά στέγης εξακολουθεί να αυξάνεται, εν μέσω μιας σειράς κυβερνητικών πρωτοβουλιών για την τόνωση της αγοράς κατοικίας και μιας κυκλικής ανάκαμψης. Ωστόσο, εξακολουθεί να είναι πολύ χαμηλότερη από τις εκτιμήσεις της ζήτησης και το Ηνωμένο Βασίλειο εξακολουθεί να αντιμετωπίζει σημαντική πρόκληση όσον αφορά την παροχή επαρκών κατοικιών. Αυτό συνδέεται με την πολύ αυστηρή και περίπλοκη νομοθετική ρύθμιση της αγοράς γης. Η έλλειψη στέγης και το υψηλό κόστος στέγασης είναι ιδιαίτερα προβλήματα σε περιοχές με υψηλή και αυξανόμενη ζήτηση, όπως π.χ. εντός και περίεξ των αστικών κέντρων. Η κυβέρνηση αναγνωρίζει το πρόβλημα και έχει θέσει φιλόδοξους στόχους για την αύξηση της προσφοράς κατά τα επόμενα έτη. Ταυτόχρονα, η κυβέρνηση επιβεβαίωσε τη δέσμευσή της όσον αφορά τον περιορισμό της ανάπτυξης γύρω από τα αστικά κέντρα. Η ιδιοκτησία κατοικίας από νεώτερα άτομα έχει μειωθεί σημαντικά, γεγονός που συμβάλει στην ανισότητα μεταξύ των γενεών.
- (10) Η παραγωγικότητα της εργασίας είναι χαμηλή και στάσιμη. Μεγάλα τμήματα της οικονομίας έχουν συγκριτικά χαμηλές επιδόσεις όσον αφορά τις βασικές κινητήριες δυνάμεις της παραγωγικότητας — τις δεξιότητες, τις επενδύσεις και τις αποτελεσματικές επιχειρηματικές διαδικασίες. Το οδικό, το σιδηροδρομικό και το αεροπορικό δίκτυο του Ηνωμένου Βασιλείου αντιμετωπίζουν επίσης σημαντικές και αυξανόμενες πιέσεις όσον αφορά τη χωρητικότητά τους.
- (11) Παρόλο που τα επίσημα στοιχεία για την αγορά εργασίας εξακολουθούν να είναι θετικά σύμφωνα με τις περισσότερες παραμέτρους μέτρησης, συνεχίζουν να υπάρχουν ανησυχίες σχετικά με την ποιότητα ορισμένων θέσεων εργασίας. Αυτό συνδέεται με ζητήματα που άπτονται της ανάπτυξης δεξιοτήτων, ορισμένων μη τυπικών μορφών εργασίας, των αποδοχών, της παραγωγικότητας, του ποσοστού συμμετοχής στην αγορά εργασίας και της φτώχειας του ενεργού πληθυσμού. Υπήρξαν σημαντικές ανακοινώσεις πολιτικής και εξελίξεις σχετικά με όλα αυτά τα ζητήματα. Η συνοχή στις εν λόγω σχετικές πολιτικές είναι υψίστης σημασίας. Όσον αφορά τις δεξιότητες, μεγαλύτερη έμφαση μέχρι σήμερα έχει δοθεί στη μαθητεία και στις μεταρρυθμίσεις της τεχνικής εκπαίδευσης. Η έμφαση στην ποιότητα και των δύο θα

(1) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320).

(2) Οι καθαρές πρωτογενείς δημόσιες δαπάνες αποτελούνται από τις συνολικές δημόσιες δαπάνες εξαιρουμένων των δαπανών για τόκους, των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που αναπληρώνονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια και των αλλαγών μη διακριτικής ευχέρειας στη χρηματοδότηση των παροχών ανεργίας. Ο εθνικά χρηματοδοτούμενος ακαθάριστος οχηματισμός παγίου κεφαλαίου εξομαλύνεται σε διάστημα τετραετίας. Συνυπολογίζονται τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας ή οι αυξήσεις εσόδων που είναι υποχρεωτικές διά νόμου. Τα έκτακτα μέτρα, τόσο στο σκέλος των εσόδων όσο και στο σκέλος των δαπανών συμψηφίζονται.

μπορούσε να παράσχει ένα βιώσιμο πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα για την κοινωνία και την οικονομία. Το Ηνωμένο Βασίλειο είναι από τα κράτη μέλη που ήδη πληρούν πάνω από τα δύο τρίτα του σχεδίου κριτηρίων του ευρωπαϊκού πλαισίου για ποιοτικά και αποτελεσματικά προγράμματα μαθητείας και, ως εκ τούτου, ο καθορισμός και η παρακολούθηση ποιοτικών στόχων, π.χ. μέσω της παρακολούθησης της σταδιοδρομίας των αποφοίτων, είναι εφικτός. Πόροι ανάλογοι με εκείνους που προορίζονται για τα προγράμματα μαθητείας, καθώς και το νέο πρόγραμμα T-Levels για άτομα που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο, είναι απαραίτητοι για τη δια βίου μάθηση, ιδίως για όσους είναι παγιδευμένοι σε απασχόληση εισαγωγικού επιπέδου.

- (12) Χρειάζεται επίσης να δοθεί προσοχή στα ζητήματα κοινωνικής προστασίας και ένταξης κατά τα επόμενα στάδια. Έχουν δρομολογηθεί μεταρρυθμίσεις στις υπηρεσίες παιδικής φροντίδας, αλλά ίσως απαιτείται αυξημένη παροχή, ιδίως για παιδιά ηλικίας κάτω των τριών ετών. Ο αντίκτυπος ορισμένων μεταρρυθμίσεων και περικοπών στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας δεν έχει γίνει ακόμη πλήρως αισθητός, ιδίως για τις οικογένειες των εργαζομένων.
- (13) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2018, η Επιτροπή προέβη σε ολοκληρωμένη ανάλυση της οικονομικής πολιτικής του Ηνωμένου Βασιλείου και τη δημοσίευσε στην έκθεση του 2018 για τη χώρα. Επίσης, αξιολόγησε το πρόγραμμα σύγκλισης για το 2018, το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2018 και τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις που είχαν απευθυνθεί προς το Ηνωμένο Βασίλειο κατά τα προηγούμενα έτη. Η Επιτροπή έλαβε υπόψη όχι μόνον τη συνάφειά τους για την άσκηση βιώσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στο Ηνωμένο Βασίλειο αλλά και τον βαθμό συμμόρφωσής τους με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της Ένωσης, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης, μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε ενωσιακό επίπεδο κατά τη διαμόρφωση μελλοντικών εθνικών αποφάσεων.
- (14) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σύγκλισης για το 2018 και η γνώμη ⁽¹⁾ του αποτυπώνεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω,

ΣΥΝΙΣΤΑ στο Ηνωμένο Βασίλειο να λάβει μέτρα το 2018 και το 2019 προκειμένου:

1. Να διασφαλίσει ότι, το 2019-2020, ο ονομαστικός ρυθμός αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών δεν θα υπερβεί το 1,6 %, ποσοστό που αντιστοιχεί σε ετήσια διαρθρωτική προσαρμογή ύψους 0,6 % του ΑΕΠ.
2. Να τονώσει την προσφορά στέγης, ιδίως σε τομείς με υψηλότερη ζήτηση, μεταξύ άλλων μέσω περαιτέρω μεταρρυθμίσεων του πολεοδομικού συστήματος.
3. Να αντιμετωπίσει τις ανάγκες για δεξιότητες και πρόοδο θέτοντας στόχους όσον αφορά την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων μαθητείας και επενδύοντας περισσότερο στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων όσων ανήκουν ήδη στο εργατικό δυναμικό.

Βρυξέλλες, 13 Ιουλίου 2018.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
H. LÖGER

⁽¹⁾ Δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.